

Seletuskiri
haridus- ja teadusministri määruse
„Haridus- ja teadusministri 24. juuli 2015. a määruse nr 32 „Riikliku tähtsusega teaduse
infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel“ muutmise“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Eelnõu koostamise aluseks on perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse § 15 lõige 2. Määruse muutmise eesmärgiks on täpsustada määruse sõnastust, mis on tekitanud mitmeti tõlgendamist ning luua võimalus olemasoleva rahalise ressursi tulemuslikumaks kasutamiseks. Muudatused on välja töötatud rakendusasutuse ja rakendusüksuse koostöös. Muudatused on pigem tehnilist laadi ning ei mõjuta meetme sisulisi eesmärke.

Eelnõu ja seletuskirja koostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi teadusosakonna peaekspert Pille Pikker (tel 7350 215, e-post: Pille.Pikker@hm.ee), teadusosakonna nõunik Toivo Räim (tel 735 0125; toivo.raim@hm.ee), õigusosakonna õigusnõunik Kadi Mölder (tel 735 0234; kadi.molder@hm.ee) ja rahandusosakonna välisvahendite juht Inge Oopkaup (tel 735 0279; inge.oopkaup@hm.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõuga muudetakse Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020” prioriteetse suuna „Kasvuvõimeline ettevõtlus ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline teadus- ja arendustegevus“ meetme tegevuse nr 4.1.2 „Eesti T&A rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üle-euroopalistes teadusalgatustes“ tegevuse „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel“ (edaspidi *meetme tegevus*) sõnastust sellest parema arusaamise eesmärgil.

Määruses tehakse järgmised muudatused:

Eelnõu punktiga 1 täpsustatakse määruse **§ 8 lõike 1** esimese lause sõnastust. Muudatusega lisatakse projekti abikõlblikkuse periood teise avatud taotlusvooru projektidele ning pikendatakse aasta võrra esimese vooru projektide abikõlblikkuse perioodi. Investeeringute kava alusel elluviidavad projektid on nii rahaliselt kui ajaliselt mahukad ja hetkel fikseeritud abikõlblikkuse periood 31.08.2022 ei pruugi võimaldada projekte täies mahus ellu viia. Määruse täiendus on oluline, kuna tegu on keerukate hangetega seotud projektidega, mis võivad vajada projektide lõpus pikendust. Meetme tegevuse vahendite paremaks kasutamiseks on abikõlblikkuse perioodi pikendamine aasta võrra oluline.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse määruse **§ 17 lõike 3 punkti 3** sõnastust, et tagada normi õigusselgus. Kehtiv määruse sõnastus kasutab sõna „taotlus“. Antud meetme tegevuse kontekstis peab tegu olema aga investeerimisettepanekuga. Avatud taotlusvooru esitatakse investeerimisettepanekud, mida hindab hindamiskomisjon vastavalt seatud hindamiskriteeriumitele. Hindamise tulemusena tekkiva pingerea põhjal teeb hindamiskomisjon ettepaneku HTM-le investeeringute kava koostamiseks. Investeeringute kavasse arvatud objekti rahastamiseks tuleb toetuse saajal esitada taotlus toetuse saamiseks rakendusüksusele Archimedes.

Eelnõu punktiga 3 täpsustatakse määruse § 22 lõike 1 punkti 1 sõnastust. Lausest eemaldatakse „läbirääkimiste protokollis fikseeritud“, sest antud meetme raames läbirääkimisi ei kavandata.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga ei võeta kasutusele uusi termineid.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu aluseks on perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seadus ja selle alusel antud õigusaktid, mis on kooskõlas vastava EL õigusega.

5. Määruse mõjud

Määruse muudatusega ei kaasne sotsiaalseid ega demograafilisi mõjusid. Võib kaasneda mõju välissuhetele, sest riiklik infrastruktuur on avatud kasutamiseks kõigile teadlastele. Majanduslik mõju on detailsemalt lahti seletatud seletuskirja 6. punktis. Määrusega ei kaasne mõjusid riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse asutuste korraldusele. Määruse muudatused ei too kaasa muid otseseid või kaudseid mõjusid.

6. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Seoses meetme tegevuse rakendamisega korraldatakse 2019. aasta teises pooles teine avatud taotlusvoor riikliku infrastruktuuri toetuse eraldamiseks. Taotlusvooru kavandatav maht on ca 9 miljonit eurot. Meetme rakendusüksus on Sihtasutus Archimedes. Meetme rakendamisega kaasnev tulu on Eesti teaduse infrastruktuuride viimine rahvusvaheliselt kõrgele tasemele ja Eesti teadlastele kindlustatakse vajaliku teadustöö baasi olemasolu. Tagatakse infrastruktuuride avatus teadusasutustele, ettevõtetele ja teistele partneritele. Toetuse tulemusena muutuvad kaasajastatud taristud teadus- ja arendusasutustele ja ettevõtjatele kättesaadavaks ning selle läbi avanevad uued koostöövõimalused teadlaste ja ettevõtete vahel.

7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

8. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks EISI kaudu ministeeriumitele ning Sihtasutusele Archimedes ja arvamuse avaldamiseks Sihtasutusele Eesti Teadusagentuur. Täiendusettepanek laekus SA-lt Archimedes. Laekunud ettepanekuga on arvestatud. Ministeeriumid kooskõlastasid eelnõu vaikimisi.

Katrin Pihor
teadusosakonna juhataja